

Gonfaus

Lluçà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector central del terme municipal
Emplaçament A 950 metres per pista forestal de la carretera BV-4342, punt quilomètric 0'400.

Coordenades:

Latitud: 42.06602
Longitud: 2.0813
UTM Est (X): 423994
UTM Nord (Y): 4657515

Classificació

Número de fitxa 08109 - 14
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament de Lluçà, 2001
Número inventari Sí, IPA. 22904
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad: 08108A008000330000BF
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 06/07/2009 - 02:00

Descripció

Gonfaus està situada en un punt lleugerament elevat dins la vall del rec de l'alzina Bonica, al sud-est del nucli urbà de Santa Eulàlia de Puig-oriol i al nord-est de l'Estrada. Es tracta d'una masia de grans dimensions formada per un volum principal de planta quadrada i format pels nivells de planta baixa, primer pis i golfes, diversos volums adossats al nord i diverses estructures situades uns metres al sud. Està bastida amb murs de maçoneria de pedra amb carreus treballats delimitant les cantonades, en algunes parts formades per més d'una filada de carreus treballats, i coronada amb teulada de quatre vessants. Davant la façana principal hi ha un petit pati o lliça que queda delimitat per la masia al nord, per diverses estructures al sud i per un mur de maçoneria de pedra a l'oest que té un accés principal emmarcat amb pedra treballada i amb la inscripció "BARTOMEV GONFAVS 1682" a la llinda. La façana principal, orientada al sud, mostra una disposició d'obertures simètrica. A nivell de planta baixa hi ha una finestra emmarcada amb pedra bisellada i ampit motllurat a cada costat i un imponent portal d'arc de mig punt adovellat al centre, amb dovelles llargues i estretes i amb la data de 1636 inscrita a la clau. Al primer pis hi ha una gran finestra emmarcada amb pedra motllurada i ampit motllurat al centre i una finestra emmarcada amb pedra bisellada i ampit motllurat a cada costat. A nivell de golfes hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat. La façana est té totes les obertures concentrades a la meitat dreta. A nivell de planta baixa hi ha una finestra apaïsada emmarcada amb monòlits de pedra bisellada i una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada. Al primer pis hi ha dues finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat i entre elles es conserven uns blocs de pedra treballada integrats al mur que probablement sustentaven un matacà, actualment inexistent. A les golfes hi ha dues finestres emmarcades amb pedra bisellada. A la dreta de la façana, i sobresortint lleugerament, hi ha un volum adossat. A nivell de planta baixa forma tres obertures d'arc rebaixat emmarcades amb pedra treballada i orientades a sud, est i nord; i el nivell superior es troba reformat. La façana nord conté fins a tres volums adossats a la part esquerra. El primer volum, adossat a l'extrem nord-est, conté una porta emmarcada amb maó a nivell de primer pis. El segon volum conté un portal emmarcat amb pedra treballada amb la data de 1724 inscrita a la llinda i una finestra emmarcada amb maó i llinda de fusta al primer pis. El tercer volum forma una terrassa a nivell de primer pis i conté la cisterna de planta circular, la meitat de la qual sobresurt de la façana. A nivell de primer pis hi ha una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada i just a sobre hi ha un carreu integrat al mur amb la inscripció "IHS IOAN GONFAVS 1724" junt amb una creu intercalada. La terrassa que corona el volum es troba delimitada amb una barana de blocs de pedra motllurats, sustentada amb dos pilars bisellats, un dels quals amb una senzilla motllura al capitell i té un accés emmarcat amb pedra bisellada. A l'extrem dret apareix una part del volum principal, amb una finestra apaïsada emmarcada amb monòlits de pedra bisellada a la planta baixa, i una finestra emmarcada amb pedra bisellada i ampit motllurat tant al nivell de primer pis com al de golfes, tot i que la del primer pis es troba tapiada. La façana oest conté a nivell de planta baixa una finestra apaïsada emmarcada amb monòlits de pedra bisellada. Tant al nivell de primer pis com al de golfes hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat. A la dreta de la façana hi ha el mur que tanca el pati per l'oest, amb l'accés principal, i més a la dreta hi ha adossades diverses estructures d'us agropecuari.

Observacions:

(Continuació descripció) Pocs metres al sud de la façana principal, tancant el pati pel sud, hi ha diverses estructures d'us agropecuari bastides amb murs de maçoneria de pedra i coronades amb teulada de doble vessant. En aquestes estructures destaca un portal emmarcat amb pedra motllurada amb la data de 1677 inscrita a la llinda i una columna de pedra treballada formada per sis grans blocs, un dels quals és la base i un altre el capitell. En un dels blocs que forma el fust hi ha gravada la inscripció "11 de maio 1617". Encara més al sud hi ha nombroses estructures d'usos agropecuaris, la

major part de la quals modernes. Tot i així, n'hi ha una bastida amb murs de maçoneria de pedra que conserva un ample portal d'arc rebaixat emmarcat amb pedra treballada i amb la data de 1612 inscrita a la clau de l'arc. Uns metres al nord-oest de la masia hi ha una pallissa de dos nivells bastida amb murs de maçoneria de pedra i coronada amb teulada de doble vessant. Només conté obertures a la façana sud, on queda completament oberta, i per on s'observen dos grans pilars interiors de pedra treballada, un dels quals amb un carreu integrat amb la data de 1707 inscrita. Just davant la pallissa hi havia l'era de la masia, que actualment conserva una part empedrada amb grans lloses i una part enrajolada, tot i que molt erosionada. Pocs metres al nord-est de la masia hi ha una bassa delimitada amb grans blocs de pedra treballada, tot i que actualment ja no acumula l'aigua.

Edifici inclòs al Catàleg de masies i cases rurals (Pla Especial Urbanístic 2014).

Història

Gonfaus es troba documentada des de l'any 1325. Torna a aparèixer documentada en el capbreu de béns del monestir de Lluçà de l'any 1434 dins la batllia de Santa Eulàlia de Puig-oriol i en els fogatges de 1497 i 1553.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE LLUÇÀ (2014) *Catàleg de masies i cases rurals susceptibles de recuperació o preservació. Pla Especial Urbanístic (text refós)*. Lluçà: Ajuntament de Lluçà.

FERRER, M.A. i SURINYACH, M. (1996) *La morfologia territorial i el patrimoni històric-arquitectònic del terme de Lluçà*. Lluçà: Ajuntament de Lluçà (inèdit).

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (2008) *Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Lluçà)*.

IGLÉSIES, J. (1981) El fogatge de 1553. *Estudi i transcripció*. Barcelona: Dalmau.

MASRAMON, R. (1990) *El Lluçanès Central. Història de la baronia de Lluçà*. Prats de Lluçanès: Ajuntament de Prats de Lluçanès.

PLADEVALL, A. (1997) *Santa Maria de Lluçà. Antiga canònica agustiniana*. Torelló: Impremta Sellarès.

